

วันพฤหัสบดีที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2555 เวลา 11.36 น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ เสด็จไปทรงเปิดงานประชุมวิชาการด้านโภชนาการเซเรบอส อวอร์ด คอนเฟอเรนซ์ 2012 และประทานรางวัลทุนวิจัยเซเรบอส อวอร์ด 2012 แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. เทวัญ จันทรวีไลศรี ภาควิชาชีวเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สำหรับ โครงการวิจัยเรื่อง ‘ฤทธิ์การต้านมะเร็งของสารสกัดจากฟ้าทะลายโจร andrographolide ต่อ เซลล์มะเร็งท่อน้ำดี (Anticancer activity of *Andrographis paniculata* extract, andrographolide, against cholangiocarcinoma cells)’ ณ อาคารเฉลิมพระบารมี 50 ปี แพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

ฟ้าทะลายโจร (*Andrographis paniculata*) เป็นพืชล้มลุกจัดเป็นยาแผนไทยที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2542 กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดข้อบ่งใช้คือ บรรเทาอาการท้องเสียไม่ติด เชื้อ บรรเทา อาการเจ็บคอ และอาการของโรคหวัด เช่น เจ็บคอ อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ น้ำมูกไหล เป็นต้น ส่วนเหนือดินของฟ้าทะลายโจรมีสารจำพวก diterpene lactones หลายชนิด รวมถึง andrographolide ซึ่งได้มีการศึกษาและทดสอบการออกฤทธิ์ทั้งในระดับเซลล์และสัตว์ ทดลอง และพบว่า andrographolide มีฤทธิ์ทางยาหลายประการ เช่น ลดน้ำตาลในเลือด ด้านการอักเสบ ป้องกันตับจากสารพิษหลายชนิด รวมถึงกระตุ้นภูมิคุ้มกันและยับยั้งการเจริญ ของเซลล์มะเร็งหลายชนิด เช่น มะเร็งเม็ดเลือดขาว มะเร็งต่อมลูกหมาก มะเร็งช่องปาก เป็นต้น อีกทั้งยังเพิ่มอัตราการตายแบบ apoptosis ในเซลล์มะเร็งตับ และยับยั้งการลุกลามของมะเร็ง ลำไส้ใหญ่และมะเร็งปอดอีกด้วย จากฐานข้อมูลรายงานการวิจัย ปัจจุบันยังไม่พบการรายงาน ฤทธิ์ของสารสกัดจากฟ้าทะลายโจร andrographolide ต่อเซลล์มะเร็งท่อน้ำดี ดังนั้นจึงเป็นที่น่า สนใจที่จะศึกษาฤทธิ์ของสารนี้ โดยศึกษาฤทธิ์ต่อการเจริญเติบโต การตาย การเปลี่ยนแปลง และการลุกลามของเซลล์มะเร็งท่อน้ำดี โดยผู้วิจัยหวังว่าผลการทดลองที่ได้จากโครงการวิจัย จะนำไปสู่องค์ความรู้ใหม่ที่มีศักยภาพในการนำไปใช้พัฒนายาหรือการรักษาใหม่ได้